

СОЛИҚ НАЗОРАТИНИ ТАРТИБГА СОЛИШДА КАМЕРАЛ СОЛИҚ ТЕКШИРУВИ ЎТКАЗИШНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ

Алижон Тураев,

*Ассистент, Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти Инвестиция ва
инновациялар кафедраси, Самарқанд, Ўзбекистон, e-mail: alijon.turayev@mail.ru,
ORCID ID 0000-0002-7911-0178*

IMPROVING CAMERA TAX INVESTIGATION IN REGULATION OF TAX CONTROL

Alijon Turaev,

*Assistant, Department of Investment and Innovation, Samarkand Institute of Economics
and Service, Samarkand, Uzbekistan, e-mail: alijon.turayev@mail.ru,
ORCID ID 0000-0002-7911-0178*

JEL Classification: H1,H7,H71

Аннотация. Ушбу мақолада хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятини солиқ қонунчилиги асосида назоратга олиш орқали давлат бюджетига тўланадиган мажбурий тўловларни тўғри ҳисобланиши ва ўз вақтида тўланиши орқали мамлакатимиз бюджет даромадлари қисмини оширишда камерал текширувининг ахамияти муҳимдир. Бундан ташқари солиқ назорати бўйича иқтисодчи олимларнинг фикр ва мулоҳазалари ўрганилган ҳолда уларнинг фикрларига тўлиқ изоҳлар келтирилган. Солиқ назорати доирасида камерал солиқ текширувининг мазмун-моҳияти, унинг ўтказилиш жараёнининг тартиби, ташкил этиш муҳимлиги ва унинг ўзига хос хусусиятлари таҳлил қилинган.

Бюджет-солиқ сиёсати мамлакатнинг макроиқтисодий сиёсатида алоҳида ўз ўрнига эга бўлиб, у иқтисодиётни тартибга солиш, турли

хил ижтимоий вазифаларни амалга ошириш мақсадида солиқларни тартиблаштириш ва давлат бюджети маблағларини сарф қилиш учун ҳукумат имкониятларидан қай даражада фойдаланиш даражаси билдирилган.

Мамлакатимизда солиқ юкининг камайитириб бориши хўжалик юритувчи субъектларининг реал даромадларини оширишга уларнинг ишлаб чиқариш салоҳиятини кенгайтиришга ва рағбатлантиришга ижобий таъсир кўрсатиб келаётганлигини ҳисобга олган ҳолда, ҳозирги кунда солиқ қонунчилигига кўра корхоналардан ундирилган солиқ суммаси амалдаги ҳақиқий ҳолат бўйича фарқлар борлиги ханузгача қузатилмоқда. Тадбиркорлик фаолияти билан иш олиб бораётган якка тартибдаги тадбиркорлар ва хўжалик юритувчи субъектларимиз фаолиятлари давомида ҳақиқий даромад(фойда)ларига нисбатан давлат ҳазинаси учун тўланиши керак бўлган турли

кўринишдаги солиқларни камайтириб ёки умуман тўламаслик ҳолатлари ҳанузгача борлиги ва бу камчиликларни солиқ қонунчилиги доирасида бартараф этиш йўллари кўрсатилган.

Мамлакатимизда бюджет-солиқ сиёсатида бундай ҳолатларни сақланиб қолаётгани ва бунинг қонуний ечими сифатида солиқ тўловчиларимизни давлат ва жамият олдидаги масъулияти юқори даражага олиб чиқиш мақсадида уларнинг ижтимоий-маънавий ҳамда ҳуқуқий савиясини ошириш доирасида давлат бюджетига тушиши лозим бўлган тушумлар ҳажмини ортишига олиб келадиган маълумотлар ёритилган.

Мамлакатни ижтимоий-иқтисодий томонлама ривожлантириш учун мақсадли юналтирилган хар қандай маблағлар назоратини тўғри йўлга қўйиш учун муаллиф томонидан олиб борилган таҳлиллари натижасига асосан камерал солиқ текширувини ташкил этиш ва уни ўтказишни такомиллаштиришга оид муҳим таклиф ва тавсиялар берилган.

Abstract. In this article, the importance of in-house inspections is important in increasing the share of budget revenues in the country through the correct calculation and timely payment of mandatory payments to the state budget through the control of business entities on the basis of tax legislation. In addition, the views and opinions of economists on tax control have been studied and detailed comments have been made on their views. Within the framework of tax control, the content of the in-house tax audit, the order of its conduct, the importance of the organization and its specific features were analyzed.

Fiscal policy has a special place in the macroeconomic policy of the country, which reflects the level of use of government resources to regulate the economy, the regulation of taxes to perform various social functions and the use of state budget funds.

Given that the reduction of the tax burden in our country has a positive impact on increasing the real incomes of business entities, expanding and stimulating their production capacity, the amount of tax levied on enterprises under the tax legislation still differs from the actual situation. There are still cases of reduction or non-payment of various types of taxes payable to the state treasury in respect of real income (profits) of individual entrepreneurs and business entities engaged in entrepreneurial activities, and ways to eliminate these shortcomings within the tax legislation.

The fiscal policy of the country states that such cases persist and as a legal solution to increase the amount of revenues to the state budget in order to raise the level of social and moral level of our taxpayers to the state and society.

Based on the results of the author's analysis, important suggestions and recommendations for improving the organization and conduct of in-house tax audits were made in order to properly control the control of any funds allocated for the socio-economic development of the country.

Key word: business entities, control, inspection, in-house inspection, budget, tax, tax control, tax system, tax policy, tax burden.

Калит сўзлар: тадбиркорлик субъектлари, назорат, текширув, камерал текширув, бюджет, солиқ, солиқ